

F

Forum Jaarverslag 2021

Inhoud

Verslag van de Raad van Toezicht	3
Verslag van het bestuur	4
Forum in 2021	10
Programmering	11
Iedereen doet mee: sociaal domein	15
De leukste manier om te leren: educatie	16
De Forumbibliotheken in de gemeente Groningen	20
Commerciële activiteiten	21
Human Resource Management	24
Financieel verslag 2021	25
Facts & figures 2021	29

Verslag van de Raad van Toezicht

Open en weer dicht. Maatregelen, nieuwe maatregelen. Andere maatregelen. QR-code, mondkapjes, anderhalve meter. En toch: het Forum blijft het Forum, en in de maanden september en oktober, toen we zonder veel beperkingen open waren, wist het publiek ons snel weer te vinden.

Topmaanden waren het, met de reuring die we willen zien in het Forum. De 3 miljoen bezoekers sinds opening hebben we inmiddels ook overschreden. Ook in de filialen is hard gewerkt om aan de vragen van leners te blijven voldoen. Hulde aan directie en medewerkers, die steeds weer flexibel moeten zijn, oplossingen moeten vinden. En optimistisch blijven, ook wanneer zelfs het feest van 2 jaar Forum moest worden afgezegd. Dat is wel eens lastig en we hopen dan ook dat 2022 het jaar van het einde van de maatregelen zal zijn. De Raad van Toezicht heeft intens meegeleefd met alle ontwikkelingen. En verloor uiteraard haar 'gewone' taak niet uit het oog.

We spraken uiteraard over de financiën, over de wijze waarop het Forum de coronatijd kon doorkomen. Met gelukkig ook steunmaatregelen, want anders zou het wel heel ingewikkeld geworden zijn. We hebben de begroting en de jaarrekening goedgekeurd. En gelukkig is er nu ook, na de jaren van zorg over de financiën en de bouw, de aandacht voor de opening en de maanden daarna voor de gevolgen van de corona, meer tijd voor de inhoud. Er was daarnaast ook aandacht voor de veiligheid in en rond het gebouw.

De Raad van Toezicht heeft een uitgebreide strategische sessie gehouden over de programmering binnen het Forum en de relatie van het Forum met de filialen. Dat laatste onderwerp willen we nog verder uitdiepen. Dat kwam ook aan de orde in de zelfevaluatie. Die zijn we gestart in 2021, maar hebben we voortgezet in 2022. We hebben daarbij kritisch naar onszelf gekeken.

Om nog dichter bij de organisatie te staan hebben we naast de auditcommissie nog andere leden van de Raad van Toezicht aangewezen met een speciaal aandachtsveld: Ingeborg Walinga en Heinrich Winter gaan zich bezighouden met HR- en organisatieaspecten, Ingeborg en Winnie Sorgdrager vormen de remuneratiecommissie (waarin ook de evaluatie van de leden van de directie).

Rest mij nogmaals de waardering uit te spreken voor de wijze waarop alle medewerkers van het Forum deze moeilijke periode hebben doorstaan en het optimisme hebben weten te behouden.

Namens de Raad van Toezicht,

Winnie Sorgdrager,
voorzitter

Maart 2022

Verslag van het bestuur

2021: Een jaar om snel te vergeten

De missie van Forum Groningen is kort samengevat: Verken de wereld, ontmoet de toekomst. Wij willen onze bezoekers in de negen vestigingen inspireren om verder te kijken en zich te laten verrassen door de wereld van nu en de mogelijkheden van morgen. Dit doen we met onze bibliotheek-, film- en expositiefunctie en daarnaast een breed palet aan activiteiten.

Algemeen

Missie & visie & positionering

Forum Groningen zien we als een antwoord op de grote ontwikkelingen van deze tijd, die ook in Groningen volop actueel zijn. Wij kiezen voor het open vizier, waarbij ons uitgangspunt is: liever een toekomst die je ziet aankomen dan een toekomst die je overvalt. Wij willen mensen daarom verleiden om hun blik te openen voor de wereld van morgen.

De toekomst is immers al zichtbaar, de dominante kenmerken van de wereld van morgen zijn aanwezig in de wereld van vandaag.

Die kiem openbaart zich in nieuwe trends, ideeën en technologieën. En precies die trends, ideeën en technologieën zetten we centraal in Forum Groningen.

De activiteiten in de acht externe locaties vormen een afspiegeling van het 'grote' Forum: hoewel het accent hier iets meer ligt op klassieke

bibliotheektaken, worden ook hier regelmatig activiteiten georganiseerd, met name voor kinderen. In deze locaties wordt ook onze programmering rond het sociaal domein geconcentreerd. Juist door onze activiteiten te spreiden kunnen we alle inwoners van de gemeente bereiken.

Zoals al is gebleken vormt het nieuwe gebouw, met de spraakmakende en veel bekroonde architectuur, alleen al aanleiding voor veel bezoek. Met museum Storyworld en het internationale expositieprogramma volgens het 'kunsthof-principe' richt het Forum zich nadrukkelijk op een landelijk en internationaal publiek. Dit betekent dat niet alleen de inhoud maar ook de communicatie zich breder manifesteert dan de regio Groningen alleen. Het Forum maakt sinds de opening eind 2019 door de programma's en zeker ook door het spraakmakende gebouw onderdeel uit van noordelijke culturele publiekstrekkingen.

Samen met anderen

Het Forum zoekt voor de invulling van activiteiten veel de samenwerking met maatschappelijke, educatieve en culturele instellingen of bedrijven uit de stad Groningen en daarbuiten. Natuurlijke partners van het Forum als het gaat om educatieve, culturele en innovatieve programmering zijn: Biblionet Groningen, kinderopvangorganisaties, consultatiebureaus, het primair en voortgezet onderwijs, MBO's, de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanze-hogeschool, Noordwoord, Bij Vrijdag, Science LinX, Universiteitsmuseum, het UMCG, Fablab Groningen, Maakplek Groningen, Humanitas, Stichting Lezen en Schrijven, NDC Mediagroep, de Noorder Pers Sociëteit, Eurosonic/Noorderslag, Noorderzon, Gas Terra, Let's Gro, COC Groningen, Bevrijdingsfestival, Clash XL, Movies

that Matters, Wij, Noorderpoortcollege, Alfa College, Senia en nog vele anderen. Het Forum maakt daardoor onderdeel uit van een breed netwerk in Groningen. Al deze partners zien het Forum als een logische partner en vice versa geldt dat ook. Wij verwachten dat dit de komende jaren nog veel sterker wordt.

Cultuur voor iedereen

Het Forum wil met een veelzijdig programma bezoekers uitdagen zich open te stellen, te laten verrassen en inspireren. Thema's in de programmering zijn actualiteit & samenleving, technologie & wetenschap en populaire beeldcultuur. Dit komt terug in veelzijdige, deels cross-over programmering van talkshows, films, lezingen, debatten, films, documentaires, cursussen en workshops, festivals en feesten, de collectie en exposities. Met al deze ingrediënten speelt het Forum een belangrijke rol in de stad, maar ook vóór de stad. Onze programmering wordt niet alleen uitgevoerd in de hoofdvestiging aan de Nieuwe Markt maar ook in de acht Forumlocaties verspreid over de gemeente - en

in samenwerking met zoals beschreven héél veel partners, zowel culturele, educatieve als sociaal-maatschappelijke organisaties.

Hoe we werken

De Code Cultural Governance wordt door het Forum toegepast. Er is binnen de organisatie een strikte scheiding aangebracht tussen de verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Toezicht. De bevoegdheden van beide partijen zijn zorgvuldig vastgelegd. Informatie over de leden van de Raad van Toezicht is te vinden op de website en is dus openbaar toegankelijk. De Code Fair Practice wordt door het Forum onderschreven. Alle medewerkers worden betaald volgens de regels van een CAO. Met externe partijen worden afspraken altijd schriftelijk vastgelegd, ook de betaling. Binnen het bedrijf zijn vrijwilligers actief, waarvan de taken ook duidelijk zijn vastgelegd. De scheiding tussen 'betaalde' en 'vrijwillige' werkzaamheden wordt zorgvuldig bewaakt. Veranderingen hierin worden altijd voor advies voorgelegd aan de Ondernemingsraad.

Het Forum is zich bewust van de Code Diversiteit. De programmering is breed, van activiteiten rond basisvaardigheden tot aan art house films. Veel activiteiten zijn gericht op 'meedoen' in de maatschappij, op school of in de buurt. De vestigingen zijn maximaal laagdrempelig waardoor iedereen zich welkom kan voelen. Bij de programmering wordt bewust geprobeerd een nieuw en breder publiek te bereiken, dan dat wat zich alleen aangetrokken voelt tot lezen of naar de film gaan.

Gang van zaken gedurende het boekjaar

Na een behoorlijk onvoorspelbaar openingsjaar had corona nóg een bijzonder jaar voor ons in petto. Een jaar beginnen met een volledige sluiting tot eind mei gaat elke voorspelling te boven. Gelukkig mochten we in juni weer voorzichtig open met een deel van de activiteiten en een aantal Covid-maatregelen. We hebben inmiddels geleerd flexibel te zijn en binnen de mogelijkheden steeds voor het maximaal haalbare te gaan. Het blijft echter ontluisterend om te zien hoe dit prachtige gebouw maar zeer beperkt kon worden gebruikt met capaciteitsbeperking, anderhalve meter, looproutes en mondkapjes. De vrijheid en toegankelijkheid die we zo graag uitstralen werd daardoor sterk aangetast. Uiteraard werkte dat door in de alle cijfers. Van regulier bezoek tot horeca tot ticketverkoop en verhuuropbrengst.

De zomer bracht ons gelukkig ook een lichtpuntje. Met tijdelijke maar minimale restricties wisten mensen uit het hele land ons direct weer massaal te vinden. In augustus waren er zelfs veel dagen met meer dan 10.000 bezoekers. De timeslots voor ons museum Storyworld en vooral voor de Aardman-expositie waren vele dagen uitverkocht op maximale bezetting. Het gevoel dat als het weer mag, men ons direct weer weet te vinden, nemen we mee naar het nieuwe jaar.

Een ander hoogtepunt was de opening van ons nieuwe filiaal in De Wijert. Hier openden we samen met wethouder Paul de Rook het nieuwe wijkconcept. Het is een prachtige en in de buurt populaire plek geworden. Een echte huiskamer waarvan we hopen dat er nog vele zullen volgen.

Nadeel van een rommelig jaar als 2021 is dat we voor het tweede jaar op rij weinig hebben kunnen leren over hoe het Forum met haar bezoekers zich gedraagt over een heel kalenderjaar.

Het blijft daarom voorlopig lastig om scherpe inzichten voor de toekomst te ontwikkelen. Afgelopen zomer was bijvoorbeeld relatief succesvol maar dat kwam ook door de grote aantallen toeristen die dit jaar in Nederland bleven. Wat betekent dat voor de zomer van 2022, als iedereen weer naar het buitenland reist voor de zomervakantie? Blijft het druk of wordt het juist een stille zomer en wordt het pas weer druk in de maanden erna? Voorlopig houden we dus nog steeds onze marketingvragen. Wat werkt goed of juist minder en wat werkt wanneer goed, welke periodes krijgen we welke gasten, wat is hun gedrag en besteding, waar verdienen we meer dan gebudgetteerd en waar laten we een veer? In welke mate sluiten de programma's aan op wat wij willen tonen en wat onze bezoekers willen zien en beleven? We doen wat we kunnen om een zo goed mogelijk inzicht te verwerven door onder meer veel te enquêteren onder bezoekers van het Forum.

Wat betekent dit voor de financiën van het Forum? Met de ervaring van het eerste coronajaar zijn we nog scherper gaan sturen op kosten en uitgaven. We begonnen het jaar ditmaal al met de kennis dat het wederom niet mee zou vallen en dat ook in 2021 corona allesbepalend zou worden voor een culturele en publieke instelling als Forum Groningen. Sterker nog: we begonnen het jaar met een maandenlange sluiting van al onze faciliteiten. Het begrote tekort voor 2021 was € 1.491.000 (weliswaar na toevoeging van € 814.000 aan door subsidiegever verplicht gestelde bestemmingsfonds Onderhoud en vervanging inrichting). In deze begroting was dus al rekening gehouden met de impact van corona op onze exploitatie.

Vanuit het Steunpakket cultuur voor lokale instellingen, beschikbaar gesteld door het ministerie van OCW, ontvingen wij € 670.000. Daarnaast waren wij in staat, vanwege de sluiting te besparen op kosten en uitgaven hetgeen tot een buitengewoon sterke besparing heeft geleid. Zo waren we in staat om € 291.000 op personeel en € 307.000 op de programmering te besparen. Ook vonden we contractueel ruimte om in de bedrijfsvoering € 840.000 te bezuinigen (denk hierbij aan energie, schoonmaak, beveiliging, organisatiekosten, marketing). Het jaar 2021 sluit financieel positief af met een overschot van € 407.000 (na de verplichte bestemming voor onderhoud en inrichting).

Het grote verschil wordt verklaard doordat wij zeer lange tijd helemaal dicht zijn geweest, waar we bij het opstellen van de begroting ervan waren uitgegaan dat we veel met beperkende maatregelen open konden zijn. Het overschot is een mooie steun in de rug voor 2022. Een jaar dat we ook weer begonnen zijn met zeer beperkte tot geen bewegingsruimte voor met name de film en de exposities.

Inhoudelijk was het een matig jaar, we konden absoluut niet het Forum zijn dat we zelf voor ogen hadden en hebben. Toch trok het Forum, zelfs met ruim vijf maanden sluiting (inclusief de kerstvakantie) en een, door alle restricties, beperkt programma bijna 1.600.000 bezoekers waarvan 1.300.000 aan de Nieuwe Markt en bleven we financieel stevig boven water.

Risico's en onzekerheden

Het mag duidelijk zijn dat de risico's en onzekerheden van de afgelopen twee jaar ook nog valide zullen zijn in het nieuwe jaar 2022. Corona lijkt met de omikronvariant op zijn retour, maar we begonnen het jaar met twee maanden achterstand doordat de exposities en de filmzalen gesloten waren. En we houden toch ook wel ons hart vast voor hoe we dit nieuwe jaar de winter ingaan. Kortom ook 2022 zal al niet meer een volledig normaal jaar kunnen worden. Laten we hopen dat het nu allemaal eens meevalt. Maar zeker is dat corona ook in 2022 nog het grootste risico voor de exploitatie is omdat we nu eenmaal een organisatie zijn die stevig in de vaste lasten zit door een omvangrijke huurlast van een 'hoofdgebouw' met acht nevenvestigingen. En door die constructie en de ruime openstelling

een organisatie met een behoorlijke personeelsom. Door het efficiënter inzetten van personeel, het invoeren van een grote flexibele schil van 40 medewerkers, het aantrekken van vrijwilligers in de filialen, en het niet meteen opvangen van natuurlijk verloop hebben we voor nu maximale grip op deze kostenpost, maar het blijven aanzienlijke kosten, die grotendeels ook in de gesloten gebouwen gewoon doorlopen. Voor 2022 verwachten we, op basis van de feiten zoals die bekend zijn in februari van dit jaar, uit te komen op een tekort van 449.000 euro. Nog steeds een tekort maar wel aanzienlijk overzichtelijker dan de begroting voor 2021. Het blijft echter een raming met een slag om de arm. Het indammen van het virus en de routekaart van de Rijksoverheid bepalen in welke mate wij weer gewoon kunnen functioneren en ons programma en businessmodel kunnen optimaliseren. Met onze raming gaan we er

vanuit dat we vanaf maart 2022 weer langzaam naar een normale situatie terugkeren.

Wat betekent dit scenario voor de financiële stevigheid van Forum Groningen? De laatste acht jaar hebben we fors ingezet op het vergroten van het eigen vermogen. Hierdoor zijn we minder kwetsbaar, al hadden we dit scenario uiteraard nooit voorzien. Aanvullend heeft de gemeente een buffer vrijgemaakt voor de eerste aanloopjaren van Forum. Dus de komende jaren zal er zeker dekking zijn voor de tekorten. Het is echter van belang om hier een open discussie met de gemeente te houden omdat de eerste twee jaren Forum ons weinig heeft gebracht qua inzicht op de langere termijn, ondanks het mooie financiële resultaat van 2021.

Tot slot

Het Forum wil met al haar vestigingen relevant zijn voor de inwoners bezoekers van de stad en daarbuiten. Een trekpleister voor de lokale economie en een venster op de wereld. Dat 1,6 miljoen bezoekers ons weten te vinden in een jaar waarin we vijf maanden dicht waren geeft aan dat de relevantie door onze omgeving wordt gevoeld. Dat stimuleert ons, de medewerkers van het Forum, om nog harder te lopen en mooiere dingen te tonen. Wat we doen is het werk van mensen op het snijvlak met cultuur en maatschappij op verschillende plekken in de gemeente Groningen. Het is werk van mensen voor andere mensen. Zoals het gebouw van het nieuwe Forum niet alleen onze faciliteit is maar juist ook een plek om anderen te faciliteren. We zijn boeken blijven uitlenen en we hebben, waar het maar kon, getracht ons publiek te verrijken, te vermaken en te inspireren. Zonder de kennis en inzet van onze medewerkers zouden we al het moois op het gebied van educatie, film, debat, lezingen en literatuur niet aan ons publiek kunnen tonen. Dit jaar is maar weer eens extra duidelijk geworden hoe belangrijk het is om elkaar te blijven inspireren en steeds maar weer op te krabbelen en weer nieuwe ideeën te lanceren. Talrijke evenementen gingen op het laatste moment niet door omdat er weer nieuwe maatregelen werden afgekondigd. Sprekers afbellen, bandjes cancelen, tickets terugbetalen. Het werd helaas een negatieve routine. Bijna alle medewerkers van het Forum kregen door corona het nodige voor de kiezen. Moest de een de hele dag mondkapjes dragen of achter plastic wandjes mensen te woord staan, de ander ging steeds als er ruimte leek te komen weer

nieuwe programma's bedenken en opzetten die veelal op het laatste moment dan toch weer niet doorgingen. In de wetenschap dat het uiteindelijk altijd de mensen zijn die het verschil maken wil ik bij deze mijn dank uitspreken aan al die mensen. De medewerkers die glimlachend doorgingen na de zoveelste tegenvaller. Die mensen verwelkomden, informeerden en begeleidden en ook flexibiliteit toonden toen we van scenario in scenario rolden en steeds weer moesten verzinnen wat dit voor onze gasten, programma's en faciliteiten betekende. Ik hoop van harte dat al deze mensen een prachtig inspirerend en werkbaar 2022 tegemoet gaan, waarbij we kunnen laten zien waar we als Forum goed in zijn. Daarnaast graag ook een woord van dank naar de Raad van Toezicht voor hun steun en de plezierige vergadermomenten, de open discussies, de zoomsessies en hun nuchtere en scherpe blik en het feit dat er altijd ruimte is voor een gulle lach, zelfs in zo'n jaar.

Dirk Nijdam,
directeur-bestuurder

Maart 2022

Forum in 2021

Vanaf de opening kreeg het Forum al een aantal mooie prijzen. In 2021 liep dit nog even door. Ondanks de lockdowns werd het gebouw meerdere keren bezocht door jury's en deskundigen. Dit resulteerde in drie belangrijke prijzen.

Internationale erkenning en prijzen

De jaarlijkse AIT-Award is één van de grootste competities ter wereld op het gebied van architectuur en interieurontwerp. In totaal waren 943 projecten uit 47 landen uit alle windstreken geregistreerd in veertien categorieën. Uit al die inzendingen werd Forum Groningen in februari 2021 derde in de categorie Public Buildings/ Culture.

De jury van de International Federation of Library Associations (IFLA) schaaft Forum Groningen onder de vijf beste bibliotheken van de wereld, en nomineerde het Forum in de zomer van 2021 samen met vier andere bibliotheken voor de International Public Library of the Year Award. Het werd een nipte overwinning voor Deichman Bjørvika Oslo Public Library Noorwegen. Maar het Forum was een sterke runner up, en werd genoemd om de multifunctionele invulling, de koppeling met de andere functies en de innovatieve en speelse manier waarop bezoekers in het gebouw worden verleid. Deze internationale erkenning bracht gelijk veel aandacht met zich mee. Nog steeds worden we gevraagd om op bijeenkomsten over de hele wereld (zo nodig digitaal) te vertellen over de kracht van het Forum.

In oktober volgde nog de internationale Frame Award in de categorie Cultural Space.

'Cultural spaces are usually quite defined.

But this Forum proposes a new type of culture,' merkt Daisuke Nagatomo, assistant-professor aan de National Taiwan Normal University op.

'It motivates and educates us to think about new culture in terms of creating interior spaces.'

Museumkaart

Sinds november 2020 is Forum Groningen, na een uitgebreide keuring door het Museumregister, toegelaten tot de Museumvereniging en sinds juni 2021 krijgen bezoekers met een Museumkaart vrije toegang tot Storyworld en korting op de exposities. In 2021 hebben wij al 8.629 Museumkaarthouders welkom mogen heten in Storyworld en de exposities.

Museumkids

Onderdeel van de Museumkaart is Museumkids, daarmee komen kinderen op speelse wijze in aanraking met de musea in Nederland. In 2021 werd Storyworld door de speciale museuminspecteurs (kinderen tot en met 12 jaar met een account op museumkids.nl) beoordeeld met een gemiddeld cijfer van 8,9. Daarmee werd Storyworld het beste Kidsproof museum van de provincie Groningen.

Programmering

Uiteraard gaan we ons 2021 vooral herinneren als een jaar waarin heel veel niet mogelijk was. Als gevolg van de lockdowns of andere beperkingen moest veel programmering worden uitgesteld, afgelast of aangepast. Maar gelukkig is er in de zomer en het najaar een aantal maanden geweest waarin er wel programmering mogelijk was. Op alle fronten hebben we toen onze kansen gepakt.

Exposities

De expositie *The Art of Aardman* wisten we gelukkig te verlengen tot en met de zomervakantie. Vooral in die zomermaanden werd deze speelse en vrolijke tentoonstelling over het werk van de bekende klei-animatiestudio uit Bristol extreem goed bezocht. Weken achtereenvolgende uitverkochte timeslots en enthousiaste reacties. Een weldaad na die stille maanden.

Vrijdag 1 oktober openden we de tweede expositie van dat jaar: *Game On – 50 years of videogames*. Deze uiterst speelbare tentoonstelling geeft een overzicht van 50 jaar commerciële videogames, van *Computer Space* in 1971 tot *Horizon Forbidden West* dat onlangs werd gelanceerd, en bevat de grootste speelbare collectie ter wereld. Net als *The Art of Aardman* bleek deze expositie populair onder een breed publiek, met name onder gezinnen. Vooral in de weekenden en herfstvakantie is het lekker vol in de zalen. De expositie kreeg ook veel aandacht in de pers, veel landelijke en zelfs Vlaamse media berichtten over *Game On*.

Storyworld

Ook Storyworld in het algemeen en de Spotlight-presentaties in het bijzonder werden goed bezocht. In 2021 presenteerden we in die Spotlights werk van de Nederlandse animator Hisko Hulsing, artwork van de animatiefilm *Ainbo, heldin van de Amazone*, werk van stripmakers Gerben Valkema en Hans Kresse en tot slot een presentatie over 25 jaar Tombrainer: Lara Croft.

Film

Het tegenvallende weer van de zomer droeg bij aan goede cijfers voor de filmzalen. Heel welkom in een jaar waarin de traditionele satelieteditie van het IFFR niet kon doorgaan (januari) en die van het IDFA slechts op halve kracht (november). In de maanden dat het wel volop mocht draaien we gelukkig uitstekende filmcijfers.

De bestbezochte films waren *No Time To Die*, *The Father*, *Druk*, *Nomadland* en *The French Dispatch*.

De eerste titel, de steeds uitgestelde nieuwe James Bond, ging op 29 september iets na middernacht, om 0.07 uur om precies te zijn, feestelijk in première in alle vijf zalen.

Deze voorstellingen waren in een mum van tijd uitverkocht. Werkelijk alle gasten – op een enkeling na – hadden zich fantastisch aangekleed of uitgedost voor dit spetterende filmfeest.

Ook heel snel uitverkocht waren de Rooftop Cinema voorstellingen. Film kijken op het dak van het Forum, zelfs al is dat onder een bewolkte hemel, is een waanzinnig populaire bezigheid in deze stad. Het publiek genoot onder andere van *Fargo*, *Dirty Dancing* en *Y tu mamá también*.

Rebels & Vrij: Lale Gül

Rebels & Vrij, een programma dat in 2020 is gelanceerd, kreeg een vervolg. Met alle protesten en acties die er zijn lijken we allemaal rebellen en dwarsdenkers te worden. Veranderen we op die manier de wereld ten goede of komen we steeds meer tegenover elkaar te staan? En hoe zit het met het vrije woord? Kunnen we nog zeggen wat we willen? Lale Gül, die met het verschijnen van haar roman een mikpunt van woede werd, werd voor deze editie voor een volle zaal geïnterviewd door Rosa Timmer, columnist en journalist van het Dagblad van het Noorden.

Een lange sportzomer

De volle sportzomer met de Olympische Zomerspelen, een Europees Kampioenschap voetbal en de Tour de France vroeg uiteraard om een programma. De belangrijkste wedstrijden of momenten werden zoveel mogelijk uitgezonden op het grote led-scherm tegenover de publiekstribune. Naar aanleiding van het verschijnen van het boek *100 jaar topsport in Stad* van Dick Heuvelman was er een kleine fotopresentatie van een tiental grote sporters uit Groningen, zoals Ranomi Kromowidjojo en Arjen Robben. Ook was er een talkshow met voormalig Olympische kampioen Inge de Bruijn en Stephan van den Berg, gehost door oud-sportverslaggever Evert ten Napel.

Zomertalks geprolongeerd

Gestart in 2020 en geprolongeerd in 2021 waren de Zomertalks. Drie avonden met actuele gasten voor een reeks boeiende interviews. Te gast waren Volkskrant-columnist Sheila Sitalsing, Booker Prize-winnaar Marieke Lucas Rijneveld en kersvers Tweede kamerlid Caroline van der Plas. Host van de reeks was journalist Jojanneke van den Berge.

Programma rond Game On

In het kader van de *Game On*-tentoonstelling werd een rijk programma samengesteld waarvan een deel helaas afgelast moest worden. Wat wel doorging was een Tech Stage waarin Arjan Brussee van Epic Games (Fortnite) te gast was, een 'Storyworld presenteert' avond met indy gamemaker Tomas Sala, een FIFA-tournooi op het ledscherm, verschillende game-films en diverse workshops voor kinderen. Helaas ging er een streep door een nieuwe editie van Playground, een avond waarin het publiek zelf kan spelen met allerlei game- en VR-installaties. Deze komt in 2022 opnieuw op de agenda.

Voor de jeugd

Ook voor de jeugd was er gelukkig van alles te doen in de maanden dat het kon. Jaarlijks terugkerende festivals als de Kinderboekenweek, Cinekid en Taartrovers konden gewoon doorgaan. Wekelijks was er een film voor de allerjongsten in Spruit Cinema. In de weekenden en herfstvakantie waren er actuele kinderfilms. Bij de expositie *Game On* werden workshops en cursussen georganiseerd, en een kinderlezing door een gamemaker. In de acht Forum-bibliotheken waren onder andere de Clubhuizen (knutselen en prutsen voor kinderen vanaf 6 jaar) en Kleintjes koffie (kennismaking met prenten- en voorleesboeken voor peuters) vaste prik.

Let's Gro

2021 was het jaar van de comeback van Let's Gro, het festival over de toekomst van Groningen, in het Forum. Een lang weekend in november (vlak na de herinvoering van de mondkapjesplicht) volop toekomstideeën, inspirerende gasten, workshops, rondleidingen en presentaties van nieuwe projecten in de stad. Alles gratis toegankelijk.

Belangrijke thema's waren de woningcrisis en het vergroenen van Groningen. Let's Gro is een inspiratiefestival over de toekomst van de Stad en zijn omgeving. Samen denken en dromen over hoe de toekomst van Groningen zou kunnen zijn en elkaar laten zien wat er nu al in Groningen gebeurt en wat wij samen voor elkaar kunnen krijgen in de nabije toekomst.

Forum Groningen is de nieuwe centrale locatie van Let's Gro. In nauwe samenwerking met de gemeente Groningen en tal van andere organisaties wil het Forum, als huiskamer van de stad, de toekomst en ontwikkeling van Groningen voor en breed publiek een prominente plek geven in de programmering.

CurioUs

CurioUs is het samenwerkingsproject rond citizen science dat het Forum draait met Science LinX (Faculteit Science and Engineering, Rijksuniversiteit Groningen) en de Aletta Jacobs School of Public Health. Het project heeft tot doel de inwoners van Noord-Nederland in aanraking te brengen met onderzoeksprojecten die duiken in de eigen leefomgeving. Vorig jaar stonden we met *CurioUs* stil bij lichtvervuiling, de bijtelling, hittestress en klimaatadaptatie met onder meer Govert Schilling en Auke Florian Hiemstra. Ook werd de meet-o-theek geopend, een tweewekelijkse inloop in het Smartlab, waar het publiek gratis meetinstrumenten kan lenen om zelf mee aan de slag te gaan. Denk aan een fijnstofmeter, pH-meter, wildcamera of telescoop.

En nog veel meer

Naast bovenstaande was er uiteraard nog veel meer. Wekelijks was er op vrijdagmiddag de live talkshow *Talk of The Town*, in samenwerking met Dagblad van het Noorden, met aandacht voor lokale thema's en dito helden. De show was live te bezoeken (als het Forum open was) maar ook online te volgen.

Door het jaar heen was er ook een aantal leuke *Naked Lunches*, het vaste gratis interview-programma tussen de middag, met o.a. Herman Brusselmans en Arnon Grunberg. En er trad een nieuw VERS-team aan, het jongerenpanel dat eigen Forumprogramma bedenkt én uitvoert.

Iedereen doet mee: sociaal domein

Computer, internet en e-overheid

Op 1 september is in Forumbibliotheek Selwerd het eerste Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in de gemeente Groningen geopend. Groningers kunnen hier terecht met vragen over contact of communicatie met de overheid. De twee spreekuren, op maandag en donderdag werden heel goed bezocht, vooral in verband met vragen over de CoronaCheckApp. Ook kwamen er tijdens de digitale inloopsprekken veel vragen binnen over dat onderwerp.

De basiscursus computervaardigheden Klik & Tik en de cursus Digisterker, over e-overheid en DigiD, zijn helaas vanwege de lockdowns vaak gecancelld. Door het hele jaar heeft het Forum aan de Nieuwe Markt samen met WIJS een wekelijks financieel/juridisch spreekuur georganiseerd waar in de maanden maart en april veel mensen zijn geholpen met hun belastingaangifte – ondanks de toen geldende lockdown.

Taalvaardigheden

Gedurende het hele jaar vonden verspreid over alle vestigingen taalactiviteiten plaats. Deze liepen uiteen van taal-, reken- en computerlessen in de Taalhuizen tot conversatietrainingen in de taalcafés en leesvaardigheidstrainingen in de Leesclubs Makkelijk Lezen. Al deze vormen van non-formeel onderwijs werden georganiseerd met ketenpartners als Stichting Lezen en Schrijven, de gemeente Groningen, de ROC's e.a. Op 21 september werd in het Forum, in de Week van Lezen & Schrijven een feestelijke avond voor alle deelnemers van de Taalhuizen georganiseerd.

De leukste manier om te leren: educatie

Achterstand in (digitale) geletterdheid zorgt voor een grotere kansenongelijkheid in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Daarom start het Forum met een nieuw programma in het vmbo en het voortgezet speciaal onderwijs.

Leesoffensief

Achterstand in (digitale) geletterdheid zorgt voor een grotere kansenongelijkheid in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Daarom heeft het Forum met een Leesoffensief-subsidie van de Koninklijke Bibliotheek een nieuw programma ontwikkeld om met name niet lezende jongeren in het vmbo en het voortgezet speciaal onderwijs (vso) te enthousiasmeren voor lezen. Hiervoor konden we gebruik maken van de unieke situatie dat we het museum Storyworld (het Nederlands museum voor strips, animatie en games) en de bibliotheek onder één dak hebben. Zestien vmbo en vso klassen hebben tot nu toe deelgenomen aan het lees/mediaprogramma *The Hero's Journey* dat we in 2022 ook gaan uitrollen naar andere schooltypen.

The Hero's Journey is een cross-over heldenreis via strips, films en games naar het boek. Bijna alle jongeren kennen de verhalen uit populaire strips, animatie en games zoals *Spiderman* en *World of Warcraft*. Om hun leesinteresse te wekken sluiten we aan bij deze verhalen die de leerlingen al kennen en waarderen. Veel van deze bekende verhalen lopen via een vast stramien: *The Hero's Journey*, zoals beschreven door Joseph Campbell. Deze storytelling formule zien we in alle tijden en culturen terug, van de Koran tot *Starwars* en van *Harry Potter* tot *Fortnite*. Jongeren herkennen de formule, ze leven graag mee met hun helden in strips, films en games. Geen wonder, want de reis van de held beschrijft eigenlijk de strijd tegen innerlijke en externe monsters die iedereen aangaat in de zoektocht naar zijn of haar eigen identiteit. Na een inspirerend bezoek aan Storyworld kiezen de leerlingen in de bibliotheek een boek uit de speciaal geselecteerde collectie. Om vervolgens op school een zelf gekozen opdracht uit te voeren middels een zelf gekozen medium.

Inspiratiebijeenkomst Lekker Lezen en meer voor leerkrachten primair onderwijs

Bij de preventie van laaggeletterdheid is er nog veel winst te behalen in het onderwijs. Vaak ontbreken actuele leesboeken in de schoolbibliotheek en leerkrachten bezitten soms maar

weinig kennis van jeugdliteratuur en goede werkvormen om kinderen te motiveren tot lezen. Taalexpert Joanneke Prenger en docente van de lerarenopleiding Windesheim Karin Haar hebben ons bijgepraat over de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied. Daarna konden de ruim 100 leerkrachten uit Noord-Nederland een keuze maken uit diverse workshops en rondleidingen georganiseerd door de vier noordelijke bibliotheekorganisaties: Biblionet Groningen, Biblionet Drenthe, Fers en Forum Groningen.

Filmhub Noord

Sinds april 2020 is Forum Groningen penvoerder van Filmhub Noord, het knooppunt voor film-educatie in Groningen, Friesland en Drenthe. Dit doen we met vijf andere kernpartners, te weten Kunst & Cultuur, Keunstwurk, Kunstkade, Film in Friesland en het Internationaal Filmfestival Assen. Samen zetten we alles op alles om ervoor te zorgen dat filmeducatie in het noorden een structurele plek in het primair en voortgezet onderwijs krijgt. Filmeducatie is een onontgonnen terrein. We beginnen bij de basis en alle vragen die daarbij komen kijken. We hebben ons geld en onze tijd het afgelopen jaar met name uitgegeven aan de ontmoetingen met de spelers uit het filmeducatieve veld, aan communicatie en aan onderzoek.

Een aantal van de activiteiten die Filmhub Noord in 2021 heeft kunnen uitvoeren:

Proeftuinen

Elk schooljaar onderzoeken we al doende en samen met een aantal nieuwsgierige scholen, zowel voor het primair als voortgezet onderwijs, hoe we kunnen samenwerken aan de verankering van filmeducatie. In elke provincie is er een Proeftuin waar meerdere scholen, filmmakers, filmeducatie-aanbieders en steuninstellingen aan deelnemen.

Filmeducatiecoach

Elk schooljaar coachen we in elke provincie een ander klein filmtheater in het buitengebied met educatieve ambities in het realiseren van die ambities. Eind 2021 zijn we in zee gegaan met Filmhuis Emmen, De Klinker in Oldambt en De Filmwerf in Oosterwolde.

Filmeducatie op lerarenopleidingen

In januari ging op twee docentenopleidingen in Leeuwarden, te weten de pabo en beeldende kunst en vormgeving, een pilot van start. Ook in het komende studiejaar gaan beide opleidingen hiermee verder.

Deskundigheidsbevordering voor docenten in Groningen en Drenthe

Op 4 februari organiseerden we een Inspiratie-café XL. 84 deelnemers uit het hele land luisterden online mee naar het verhaal van Martin Koolhoven, waarin hij vertelde en toonde welke films jongeren volgens hem zouden moeten zien, en naar het panelgesprek waarin we de vertaling naar de dagelijkse praktijk maakten.

Lancering website [filmeducatie.nl](https://www.filmeducatie.nl)

Sinds maart is de nieuwe website [filmeducatie.nl](https://www.filmeducatie.nl) in de lucht, waar leraren in een oogopslag ontdekken wat filmeducatie is en hoe ze er hun dagelijkse lespraktijk mee kunnen verrijken.

Diverse bijeenkomsten voor deskundigheidsbevordering

In april ontmoetten we leerkrachten en cultureel ondernemers tijdens het Noordelijk Festival Cultuureducatie Brandstof. Op 15 en 22 april organiseerden we twee inspiratiemiddagen met de naam Film Upgraded! In mei organiseerden we Spot op film, een inspiratiemiddag voor adviseurs kunsteducatie, filmdocenten, filmmakers en anderen met nieuwsgierigheid

naar filmeducatie. Op 7 juni was ons eerste online vragenuurtje, met als onderwerp de eindfilm. Het uur zat bomvol tips, trucs en praktische informatie over hoe je de leukste eindfilm met bijna-brugpiepers kan maken.

Tijdens het Noordelijk Film Festival in november volgden twintig leraren uit het primair onderwijs het Filmlab. In twee uur tijd bespraken we het wat en waarom van filmeducatie en ontdekten de leraren hoe je het in de praktijk brengt.

Ook onze netwerkbijeenkomst was tijdens het Noordelijk Film Festival. Zo'n 40 deelnemers volgden een kort panelgesprek, aten, dronken en ontmoetten elkaar en genoten nadien van de film *Persona Non Grata*.

Film educatie (online)

Door de impuls die Filmhub Noord geeft aan filmeducatie in het noorden, merkten we in 2021 dat de vraag vanuit scholen begon te groeien. We zijn dan ook blij dat we tussen de lockdowns door nog 29 schoolvoorstellingen en 85 workshops en gastlessen hebben kunnen organiseren. Helaas hebben we ook veel voorstellingen en workshops moeten annuleren. Om het momentum niet te verliezen, hebben we alles op alles gezet om leerlingen en docenten ook online te bedienen.

Zo hebben we twee filmlessen ontwikkeld die gratis op LessonUp beschikbaar zijn gesteld aan alle primair onderwijs scholen in de stad.

De Forum Filmdagen, waarbij normaal alle groepen 6 van scholen met een Forum-lidmaatschap worden uitgenodigd voor een film met inleiding en nagesprek, vond dit jaar ook online plaats.

1.206 leerlingen hebben de animatiefilm *Calamity* en de online inleiding thuis of in de klas bekeken. Verwerkingsopdrachten hebben we via LessonUp beschikbaar gesteld.

Educatieve game Storyworld

Het educatieve pakket voor museum Storyworld is in 2021 uitgebreid met een educatieve game voor het primair onderwijs. Na hun bezoek aan het museum, spelen leerlingen de game klassikaal of individueel. Lessen uit het museum komen op een speelse manier terug in de verschillende werelden, minigames en quizzen. Ze leren over het maakproces en verschillende tekenstijlen in strips, animatie en games. Samen met pilotklassen van Openbaar Onderwijs Groningen en Groninger game-ontwikkelaar Wildsea hebben we een jaar lang gewerkt aan deze online game. Leerlingen hebben in de verschillende productiefases actief meegedacht over het concept, de vorm en de gameplay. Hoogtepunt voor leerlingen waren de testsessies, waarin zij als eerste eigen ideeën tot leven zagen komen in de game.

De Forumbibliotheken in de gemeente Groningen

Na het door corona vreemd verlopen jaar 2020 konden we in 2021 niet makkelijk de draad oppakken in de acht wijkvestigingen. De eerste vijf maanden waren we alleen open voor het afhalen van reserveringen. Een service die gelukkig door de klanten zeer goed werd gebruikt en gewaardeerd.

Vanaf juni waren we gelukkig weer gewoon open, met inachtneming van alle coronamaatregelen, en daardoor helaas nog zonder dat er veel activiteiten konden plaatsvinden.

In september openden we het eerste Informatiepunt Digitale Overheid in Selwerd. Op twee dagdelen kunnen mensen die worstelen met de digitale overheid hulp krijgen in de bibliotheek. Deze dienstverlening gaan we in 2022 uitbreiden naar de andere vestigingen.

Door corona hebben we in 2021 weinig goede sier kunnen maken met de altijd goed gewaardeerde (jeugd)activiteiten, zoals bijvoorbeeld de Nationale Voorleesdagen en het Roald Dahl Festival. We hopen dat in 2022 weer helemaal goed te kunnen maken.

Restyling en nieuwbouw

De restyling van de vestigingen Vinkhuizen, Selwerd en Beijum werd afgerond en de voorbereidingen voor de andere vestigingen werden getroffen. Daar gaan we in 2022 mee verder. In mei sloot de vestiging in De Wijert aan de van Ketwich Verschuurlaan en verhuisden we naar het fonkelnieuwe gebouw De Wiardt. Op 1 juni werd de bibliotheek daar in een prachtige nieuwe vestiging in gebruik genomen, gevolgd door een sobere 'feestelijke' opening op 9 juni door wethouder Paul de Rook. Op vrijdag 10 september werd het gehele nieuwe gebouw De Wiardt feestelijk geopend voor gebruikers, betrokkenen en gasten.

Commerciële activiteiten

Forumshop

Tijdens de zomermaanden hebben we gemerkt dat een populaire tentoonstelling voor flink wat extra bezoek aan de winkel zorgt en de omzet van de Forumshop daarop meelift. Alle Aardman-merchandise was uitverkocht, we hebben geen artikelen in de uitverkoop hoeven te verkopen. Alleen de catalogus bleef wat achter, maar met een aanpassing in de prijs veranderde dit. Ook voor de *Game On*-tentoonstelling is goed passende merchandise gevonden, en ruim ingekocht. Doordat de tentoonstelling verlengd is hopen we ook deze merchandise goed te verkopen. Er zijn t-shirts, gameconsoles, Sonic-knuffels, Nintendo/PlayStation gadgets, mokken etc. te koop. Er is zo ingekocht dat deze artikelen ook na de tentoonstelling nog verkocht kunnen worden, waardoor we minder risico lopen. In december gingen de deuren van de Forumshop weer dicht. Helaas, want dit zijn voor

de retail de beste weken van het jaar, er worden veel cadeaus gekocht. Al ruim voor de Sinterklaasperiode werden hiervoor al inkopen gedaan. Dit hebben we gemerkt aan de omzet in die periode.

Naast de artikelen die aansluiten bij de tentoonstelling worden de kekke kaarten die we in het assortiment hebben het best verkocht. De kinderboeken, strips, en trendy boeken verkopen ook goed. Voor de boeken hebben we een kleine actuele collectie die aansluit bij het Forum. Naast bovenstaande artikelen verkopen de artikelen zoals de Forum-kaars (exclusief in de Forumshop verkrijgbaar en speciaal voor ons gemaakt.), David Shirley artikelen, leerzaam kinderspeelgoed, de tassen van de merken Susan Bijl, Tia en Mia en kindertassen van Engel en Stickie Lemon ook goed. We houden daar steeds een kleine voorraad van en wisselen per

seizoen. Van sommige merken kunnen we de restvoorraad retour sturen, omdat ze graag in het Forum vertegenwoordigd zijn met hun merk.

Tevens zorgen we voor een wisselend aanbod en houden we de trends goed in de gaten. Dat betekent dat we soms ook exclusiviteit kunnen bieden met merken die elders in Groningen niet verkocht worden. Jammer genoeg konden we in de afgelopen periode geen beurzen, leveranciers en trade-shows bezoeken. Hopelijk kan dit in het komende jaar wel weer, om op die manier bij te blijven en een gevarieerd en vernieuwend aanbod te kunnen bieden.

Verhuur

Afgelopen jaar liep helaas door corona niet als verwacht. De steeds veranderende maatregelen hebben een directe invloed hebben op de evenementen. Per evenement werden er meerdere draaiboeken gemaakt, aangepast aan alle smaken maatregelen (online, hybride of met publiek). Doordat het Forum over professionele technici, productieiders, verschillende zalen en de juiste (technische) materialen beschikt, hebben we onze opdrachtgevers zoveel mogelijk flexibiliteit kunnen bieden.

Die goede service is niet onopgemerkt gebleven. Ons marktaandeel in Groningen is vergroot, zo hebben we veel nieuwe opdrachtgevers kunnen helpen met hun evenement. Maar er is ook een aantal vaste opdrachtgevers die vaker bij ons terugkomen voor een (online) evenement. Door te blijven inspelen op de behoefte van opdrachtgevers en hun beleving en wensen centraal te zetten, blijven we de klantervaring ontwikkelen. Dit zie je terug in de reacties en ook in de beoordeling die opdrachtgevers ons geven. Opdrachtgevers beoordelen ons maar liefst met een 8,6. Ondanks dat er veel bijeenkomsten niet hebben kunnen plaatsvinden zijn er in totaal 248 zakelijke bijeenkomsten georganiseerd in het Forum, waarvan 145 evenementen en 103 vergaderingen.

Het Forum is al één van de duurzaamste plekken om een evenement te organiseren, maar we blijven ons ontwikkelen op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Zo is er opnieuw een keuring geweest en heeft het Forum voor de komende twee jaren het GreenKey Goud certificaat behaald. Daarnaast hebben we ook ons eigen Green Ambassador Programma opgezet waarin we medewerkers stimuleren meer duurzame keuzes te maken.

Voor 2022 zoeken we de samenwerking met omliggende locaties, zoals The Market Hotel en de Martinikerk, om gezamenlijk grote evenementen te organiseren. Daarnaast spelen we in op een grote hoeveelheid aanvragen nu evenementen weer volledig georganiseerd kunnen worden.

Businessclubs

Al sinds 2006 is er in Groningen een businessclub voor film liefhebbers. Deze club is opgericht in Images aan de Poelestraat, en in 2010, toen de filmzalen plaats moesten maken voor de bouw van het Forum, meeverhuisd naar het Hereplein. Na de tweede verhuizing, terug naar de oude geografische locatie, maar in een gloednieuw pand, is de club omgedoopt tot Club Camera. Een ode aan de oude naam van de bioscoop aan het Hereplein. De club heeft een stabiele basis van ongeveer 40 leden.

Helaas was het in 2021 slechts zeer beperkt mogelijk om events voor de trouwe leden van Club Camera te organiseren. Gelukkig zijn veruit de meeste leden bereid gebleken film in het Forum te blijven steunen. Voor 2021 hebben wij gelukkig goede hoop om elkaar weer vaker te ontmoeten voor goede films, bijzondere events en gezellige borrels.

Naast Club Camera zou met de opening van het Forum ook de Forum Business Club van start gaan. De businessclub voor nieuwsgierige ondernemers die de brede programmering van het Forum omarmen en samen met ons creatieve inspiratie willen opdoen tijdens exclusieve bijeenkomsten. Helaas zijn alle events voor 2021 in het water gevallen door de coronabeperkingen, waardoor wij in het komende jaar flink wat in te halen hebben, en daar kijken wij ontzettend naar uit. Het Forum bedankt alle leden van de Forum Business Club voor hun aanhoudende steun en enthousiasme.

Fondsen en partners

Bijdragen van het Kickstart Cultuurfonds en de samenwerking met de Vriendenloterij hebben ook in 2021 Storyworld en de grote internationale exposities The Art of Aardman en Game On: 50 Years of Video Games ondersteund. Het Forum en de partners van Filmhub Noord zijn ook dankbaar voor een nieuwe bijdrage van het Filmfonds en de drie Noordelijke provincies, waarmee Filmhub Noord ook de komende twee jaren filmeducatie in het Noorden kan verankeren.

Verder wil het Forum bedanken: het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Fonds voor Cultuurparticipatie, het Letterenfonds, Europa Cinemas, Fonds 21, het Mondriaanfonds, Google Grants, GRONG.NL, Stichting Lezen en Schrijven en Europe Direct.

Met Rabobank Stad en Midden Groningen heeft Forum Groningen een meerjarig founding partnerschap. In het kader hiervan organiseert het Forum speciaal voor Rabobank exclusieve events zoals rondleidingen voor openingen. Een hoogtepunt in 2021 was het bezoek van Jong Rabo, een club van enthousiaste jonge medewerkers van de Rabobank. In het komende jaar hopen wij weer mooie events in de Rabo Studio en Newsroom te kunnen organiseren en een samenwerking op te zetten op het gebied van 'financieel gezond leven' voor de inwoners van Groningen.

Door een overname van de NDC Mediagroep is de samenwerking tussen NDC en Forum helaas vroegtijdig beëindigd. Het Forum hoopt in de toekomst een nieuw partnerschap met de NDC Mediagroep op te kunnen zetten. Met de Hanzehogeschool Groningen heeft het Forum naast een convenant omtrent studieplekken ook een inhoudelijk partnerschap. Met het Alfa college heeft Forum een partnerschap met als doel om talent een podium te bieden en kennis uit te wisselen.

In 2021 heeft Forum O'42 interieur benaderd voor een partnerschap op het gebied van podiuminrichting voor de live programmering. Het Forum ziet er naar uit om dit nieuwe partnerschap in 2022 vorm te geven. Andere belangrijke partners van het Forum zijn onder andere: Gasterra, *abcnova* en Harryvan. Forum Groningen is doorlopend op zoek naar nieuwe samenwerkingsrelaties in het culturele, maatschappelijke en zakelijke netwerk in Groningen.

Human Resource Management

Het jaar 2021 heeft veel gevraagd op het gebied van flexibiliteit van onze medewerkers. Het eerste halfjaar kon er veel niet doorgaan, maar we zijn wel onze collectie blijven uitlenen en we zijn, waar mogelijk offline, maar vooral online bezig gebleven om ons publiek te verrijken, te vermaken en te inspireren.

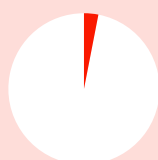
In een deel van het tweede halfjaar hebben medewerkers weer honderdduizenden bezoekers mogen verwelkomen, informeren en begeleiden. Maar in december ging het via een avondlockdown weer naar nagenoeg volledige lockdown en moest alles weer naar een andere versnelling. Met de grote inzet en de kennis van onze medewerkers hebben we in 2021 veel moois op het gebied van educatie, film, debat, lezingen, festivals, literatuur, strips, animaties en games aan ons publiek kunnen tonen.

Aantal medewerkers in dienst

Op 31 december 2021 had de stichting 146 medewerkers in dienst. Hiervan hadden 75 medewerkers een vast contract en 71 medewerkers hadden een tijdelijk contract.

- vast contract
- tijdelijk contract

Verzuim

■ 3,11 % Verzuim (nettoverzuim)

Soort aanstelling

■ 84 Parttime aanstellingen
■ 18 Fulltime aanstellingen
■ 39 Flex (oproep) medewerkers
□ 5 Stagiaires

Man/vrouw-verdeling

■ 66 Man
□ 80 Vrouw

Gemiddelde leeftijd

42 Jaar

Financieel verslag 2021

Financieel resultaat 2021

Het financieel resultaat over 2021 is € 406.831 positief, dit is inclusief mutaties op bestemde reserves en fondsen. Begroot was een negatief financieel resultaat van € 1.491.000.

Verschillen in de realisatie ten opzichte van de begroting worden veelal gekenmerkt door de gevolgen van de maatregelen genomen tijdens de coronacrisis. Waar in de begroting rekening was gehouden met openstelling van het Forum met daarbij diverse maatregelen, waren we tot eind mei bijna geheel gesloten. We waren enkel open met een beperkte bibliotheekfunctie. En ook de laatste periode van het jaar was er weer sprake van een (avond)lockdown. Door de sluitingen kon er bezuinigd worden op de personele inzet en de inzet van beveiliging en schoonmaak. Daarnaast vallen ook de energiekosten en de overige bedrijfskosten als marketing en communicatie en overige kantoorkosten allemaal lager uit.

Naast genoemde afwijkingen hebben we inzake het eerste halfjaar 2021 vanuit het 'Steunpakket cultuur voor lokale instellingen 2021, Covid-19' een bijdrage ontvangen van € 670.000. Het daadwerkelijke effect van de coronamaatregelen op het eerste halfjaar zijn berekend op € 470.000 negatief. Door deze bijdrage en de lange lockdown is het verschil tussen de realisatie en de begroting groot maar wel te verklaren vanuit de aannames die bij het opstellen van de begroting zijn gedaan.

Voor een volledige toelichting op de financiën over 2021 verwijzen we naar de jaarrekening.

Resultaatbestemming 2021

Een deel van de uitgaven 2021, namelijk € 360.094, is gedaan voor de inrichting van bibliotheekvestiging De Wijert. Hiervoor was een bestemde reserve gevormd van € 343.275. Het verschil van € 16.819 komt ten laste van het resultaat.

Na bovenstaande mutatie wordt er een bestemmingsreserve voor energieprijsstijgingen gevormd van € 200.000. Er wordt € 50.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve pleinprogrammering en aan de reserve verbouwingen wordt € 190.000 toegevoegd. Laatstgenoemde reserve is zowel voor herinrichting van bibliotheekvestigingen als voor aanpassingen van de werkruimten voor medewerkers.

Omdat we ook in 2022 nog niet van het coronavirus af zijn reserveren we, dit in nauw overleg met de subsidiegever, de resterende middelen (€ 200.000) uit het 'Steunpakket cultuur voor lokale instellingen 2021, Covid-19'. Het restant wordt toegevoegd aan de algemene reserves.

De algemene reserve, het weerstandsvermogen, bedraagt hierna circa 2,4 miljoen euro.

De opgebouwde reserves zijn noodzakelijk, want de voornaamste opdracht is om een financieel gezond Forum Groningen neer te zetten.

Toekomstparagraaf

Het jaar 2021 is net als 2020 geen 'normaal' jaar geweest. We waren bijna gesloten, half open, kenden een goede zomer door even helemaal open te zijn om daarna waren we weer dicht te gaan met uitzondering van de bibliotheek. Wat 2022 ons, na de afbouw van de coronamaatregelen eind februari, gaat brengen is niet bekend, maar we hopen op een verder normaal jaar, zonder coronabeperkingen.

De begroting 2022 hiernaast is in september 2021 vastgesteld en is opgesteld alsof 2022 een 'normaal' jaar zou gaan worden. Wat 'normaal' is voor Forum Groningen hadden we gehoopt te leren in de afgelopen twee jaar. Dit hebben we nog steeds niet kunnen doen. We hebben veel geleerd over het pand en over mogelijkheden, maar nog altijd weten we niet wat een 'normaal' jaar ons zal brengen.

Begroting 2022

Baten

Commerciële baten	€	5.689.000
Subsidiebaten	€	9.711.000
Overige baten	€	2.000
	€	15.402.000

Lasten

Personeelslasten	€	5.515.000
Commerciële lasten	€	4.090.000
Bedrijfsvoering	€	5.416.000
	€	15.021.000

Saldo baten en lasten	€	381.000
Toevoeging bestemmings- fonds Onderhoud en vervanging inrichting	-/- €	830.000

Saldo uit bedrijfsvoering	-/- €	449.000
----------------------------------	--------------	----------------

De Gemeente Groningen heeft voor de eerste vijf openingsjaren van het Forum een garantstelling afgegeven door een reserve beschikbaar te houden. Vanuit deze reserve is er € 459.000 per jaar beschikbaar. De algemene reserves bedraagt ultimo 2022 naar verwachting circa 2,4 miljoen euro. Dit weerstandsvermogen is noodzakelijk is om te kunnen ondernemen en goed te kunnen functioneren.

Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)

	<u>31 december 2021</u>	<u>31 december 2020</u>
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	99.435	75.017
Vorraden		
Handelsvoorraad	28.879	26.860
Vlottende activa		
Debiteuren	547.411	506.335
Omzetbelasting	–	263.957
Overige vlottende activa	493.537	1.060.167
Liquide middelen	7.095.979	4.524.373
	<u>8.136.927</u>	<u>6.354.832</u>
Totale activa	<u>8.265.241</u>	<u>6.456.709</u>
Passiva		
Eigen vermogen		
Reserves		
Algemene reserve	2.384.445	2.274.339
Bestemmingsreserve energieprijsstijgingen	200.000	–
Bestemmingsreserve inrichting De Wijert	–	343.275
Bestemmingsreserve exposities	300.000	300.000
Bestemmingsreserve pleinprogrammering	250.000	200.000
Bestemmingsreserve verbouwingen	225.000	35.000
Bestemmingsreserve coronaschade	200.000	–
	<u>3.559.445</u>	<u>3.152.614</u>
Fondsen		
Bestemmingsfonds Onderhoud en vervanging inrichting	<u>1.612.000</u>	<u>798.000</u>
Totaal eigen vermogen	<u>5.171.445</u>	<u>3.950.614</u>
Vorzieningen	48.097	49.723
Kortlopende schulden		
Crediteuren	246.988	497.753
Belastingen en sociale premies	259.853	301.331
Overige kortlopende schulden	2.538.858	1.657.288
	<u>3.045.699</u>	<u>2.456.372</u>
Totale passiva	<u>8.265.241</u>	<u>6.456.709</u>

(bedragen in euro's)

Staat van baten en lasten over 2021

Baten

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Commerciële baten	4.214.493	4.036.000	3.853.105
Subsidiebaten	10.236.500	9.565.000	10.203.228
Overige baten	11.501	1.000	6.290
Totale baten	14.462.494	13.602.000	14.062.623

Lasten

Personeelslasten	5.099.259	5.391.000	5.233.839
Commerciële lasten	3.355.266	3.644.000	3.328.812
Huisvestingslasten	3.394.895	4.032.500	3.548.969
Afschrijvingen	3.495	20.000	42.783
Marketing en communicatie	349.397	450.000	448.388
Vorbereiding Forum	360.094	-	138.124
Overige kosten	653.856	741.500	699.790
Totale lasten	13.216.262	14.279.000	13.440.705
Saldo van baten en lasten	1.246.232	-677.000	621.918
Financiële baten en lasten	-25.401	-	458
Saldo voor resultaatbestemming	1.220.831	-677.000	622.376
Toevoeging bestemmingsfonds Onderhoud en vervanging inrichting	-814.000	-814.000	-798.000
Te bestemmen resultaat na toevoeging bestemmingsfonds	406.831	-1.491.000	-175.624
Toevoeging en onttrekking aan			
Bestemmingsreserve inrichting De Wijert	-343.275	-	-16.725
Bestemmingsreserve opbouw Forum	-	-	-121.399
Bestemmingsreserve energieprijsstijgingen	200.000	-	-
Bestemmingsreserve pleinprogrammering	50.000	-	-
Bestemmingsreserve verbouwingen	190.000	-	-
Bestemmingsreserve coronaschade	200.000	-	-
Algemene reserve	110.106	-	-37.500
Totaal	406.831	-	-175.624

(bedragen in euro's)

De resultaten van Stichting Forum Groningen worden toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve of aan de door de subsidieverstrekker of directie en Raad van Toezicht vastgestelde bestemmingsreserves of -fondsen. Hierboven de resultaatbestemming, zoals verwerkt in de balans per 31 december 2021.

Facts & figures 2021

Bezoekcijfers

	2020	2021
Forum, Nieuwe Markt	1.345.199	1.279.349
Forum, locatie Beijum	28.125	33.967
Forum, locatie De Wijert	39.581	49.049
Forum, locatie Hoogkerk	22.632	21.463
Forum, locatie Lewenborg	28.427	38.184
Forum, locatie Selwerd	43.775	35.139
Forum, locatie Vinkhuizen	36.732	35.107
Forum, locatie Haren	60.667	60.422
Forum, locatie Ten Boer	16.240	12.830

Totaal bezoek	1.621.378	1.565.510
----------------------	------------------	------------------

Cijfers programmering

Film	115.383	75.593
Filmvertoningen in provincie (Liga 68)	8.383	3.218
Events (incl. gratis events)	12.062	8.989
Exposities	19.713	31.009
Storyworld	21.034	21.230
Educatie	17.945	11.238
Verhuur	18.807	4.095
Forumshop	154.065	73.124

Totaal programmering	367.392	215.412
-----------------------------	----------------	----------------

Educatie gespecificeerd

Educatie film (schoolvoorstellingen + workshops)	4.067	4.612
Educatie bibliotheek	9.220	5.095
Educatie expo	2.360	521
Educatie Storyworld	2.298	433
Educatie overig	—	577

Bibliotheekfunctie in gemeente Groningen

Abonnees (volwassenen)	21.985	21.179
Abonnees jeugd (tot 18 jaar)	27.909	27.772
Uitleningen	680.843	556.270
Reserveringen	135.091	211.943

Overige cijfers

Abonnees nieuwsbrieven	50.338	61.786
Volgers sociale media (twitter, facebook, instagram)	47.334	53.153
Website forum.nl (visits)	1.405.763	749.720
Website forum.nl (unieke bezoekers)	824.099	709.987
Website forum.nl (pageviews)	5.309.501	4.680.833
Website storyworld.nl (visits)	82.350	49.849
Website storyworld.nl (unieke bezoekers)	65.298	49.531
Website storyworld.nl (pageviews)	179.995	131.303
Website platform.forum.nl (pageviews)	20.196	89.766
Website zakelijk.forum.nl (visits)	—	5.385
Website zakelijk.forum.nl (unieke bezoekers)	—	3.798
Website zakelijk.forum.nl (pageviews)	—	28.636

Kijk voor de cijfers van eerdere jaren op jaarverslag.forum.nl.

F

Forum
Jaarverslag
2021